

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Навчально-науковий інститут української філології та журналістики
Кафедра української мови

Дипломна робота
магістра

з теми: **ПОВТОР ЯК СТИЛІСТИЧНА ДОМІНАНТА
ПОЕТИЧНОГО ДИСКУРСУ АРКАДІЯ БРАЕСКУ**

Виконала:
здобувач другого (магістерського) рівня
вищої освіти Ukr 1-M 22 групи
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 014 Середня освіта
(Українська мова і література)
Бурса Карина Іванівна

Керівник:
Дзюбак Н.М., кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови

Рецензент:
Починок Л.І., кандидат філологічних наук,
доцент кафедри історії української
літератури та компаративістики

Кам'янець-Подільський – 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОВТОРУ В СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ.....	7
1.1. Лінгвістична природа повтору.....	7
1.2. Сучасні підходи до класифікації повторів.....	14
1.3. Функції повтору в художньому мовленні.....	27
РОЗДІЛ 2. ПОВТОР ЯК ІНДИВІДУАЛЬНИЙ АВТОРСЬКИЙ ПРИЙОМ ПОЕТИЧНОГО МОВЛЕННЯ АРКАДІЯ ІЛЛІЧА БРАЕСКУ.....	35
2.1. Типологія і функціональні особливості фонетичних повторів у поетичному дискурсі А. Браеску.....	36
2.2. Лексичний повтор як індивідуально-авторський прийом.....	42
2.3. Стилiстично-виражальні можливості синтаксичного повтору....	56
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ПОВТОРУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 10-11 КЛАСАХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	

ВСТУП

Мова художнього дискурсу в усі часи привертала увагу мовознавців як своєрідна вербальна система, що функціонує в авторському дискурсі для створення естетичної реальності, найповніше виявляє творчі можливості не лише конкретного письменника (поета), а й конкретної нації. Поетична мова акумулює літературну (унормовану і кодифіковану) та художню (естетично опрацьовану) форми. Такий синтез сучасні мовознавці трактують по-різному: розглядають як один із функціональних стилів літературної мови, а також інтерпретують як мову в її естетичній функції, як матеріал мистецтва, при цьому йдеться вже не про окремий стиль, а про особливий модус мови взагалі, для якого притаманні специфічні засоби, форми і прийоми. Серед останніх вагоме місце посідає повтор.

В українському мовознавстві до стилістичного прийому повтору на матеріалі художніх текстів зверталися М. Ф. Алефіренко, В. Л. Бублейник, Г. Й. Великотруб, Т. В. Зайцева, А. К. Мойсієнко, О. В. Огоновська, О. П. Огринчук, М. Я. Плющ, Л. Б. Пришляк, Р. Л. Рижко та інші мовознавці. Низка досліджень присвячена питанням вивчення різних видів і функцій повтору на матеріалі слов'янських та неслов'янських мов, зокрема: англійської (Є. Ф. Маліновський, Д. О. Позігун та ін.), німецької (О. В. Бекетова, Т. А. Гаршина; Н. Т. Головіна та ін.), французької (Т. С. Дуднікова; В. Г. Гак та ін.), російської (І. В. Арнольд, О. О. Іванчикова; Н. Ю. Шведова; А. В. Плотнікова та ін.).

У сучасному мовознавстві є чимало наукових розвідок, присвячених повтору, але й досі остаточно не визначено природу цього явища. Одні науковці розглядають повтор як стилістичну фігуру (І. Г. Чередниченко, В. С. Ващенко, В. М. Назарець, О. Д. Пономарів), інші – як стилістичний прийом за допомогою якого можна створювати нові стилістичні засоби і фігури (М. Я. Плющ, Л. І. Мацько). Досі немає єдиної класифікації повторів: у сучасних наукових доробках дослідники використовують різні аспекти

його вивчення, що ускладнює систематизацію цього явища. Відкритим залишається питання функціонально-стильових та комунікативно-прагматичних особливостей повтору в текстах різних стилів і жанрів, що залежать від індивідуально авторських особливостей.

Актуальність теми визначається об'єктивною суспільною потребою багатоаспектного підходу до вивчення національної мови в Україні, а також необхідністю створення (розширення, оновлення) теоретичних засад стилістики, лінгвопоетики та інших галузей лінгвістичної науки, важливим аспектом яких є з'ясування ролі поетичних засобів, форм і прийомів, властивих художньому, зокрема поетичному дискурсу.

Мета дипломного дослідження – з'ясувати функції фонетичного, лексичного і синтаксичного повторів як авторських стилістичних прийомів організації поетичного дискурсу Аркадія Ілліча Браеску.

Завдання дослідження:

- 1) з'ясувати зміст поняття повтору та його лінгвістичну природу;
- 2) визначити основні аспекти класифікації повторів, їх типологію;
- 3) проаналізувати функціональну навантагу повтору в художньому мовленні;
- 4) виявити типи повторів у поетичному дискурсі А. І. Браеску;
- 5) з'ясувати функціонально-стильові й комунікативно-прагматичні особливості фонетичного, лексичного і синтаксичного повторів як художніх прийомів автора;
- 6) розробити методику опрацювання повтору під час вивчення мовних норм на уроках української мови в 10-11 класах закладів загальної середньої освіти.

Об'єктом дослідження є фонетичний, лексичний і синтаксичний повтор як авторські прийоми організації поетичного дискурсу.

Предмет дослідження – функціонування повтору в межах простого та складного речень, а також ширших синтаксичних одиниць – надфразної єдності та віршованого тексту А. І. Браеску.

Методи дослідження. У роботі як основний використано дескриптивний метод, що передбачає лінгвістичний опис мовних одиниць, відбір і систематизацію відповідного матеріалу, а також прийоми функціонально-семантичного і контент аналізу аналізу.

Джерелом дослідження стала збірка Аркадія Ілліча Браеску «Зупинені хвилини» (Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Мошинський В. С., 2011. – 222 с.), яку склали вибрані поезії. Вони відбивають складний життєвий і творчий шлях автора, хоча охоплюють далеко не весь його поетичний доробок. З жанрового боку – це громадська, філософська, пейзажна й інтимна лірика. Окремо у збірці подано цикл сонетів «Портрети», присвячений класикам української літератури, сучасним письменникам, митцям.

Матеріал дослідження – вибірка з поетичних текстів А. І. Браеску конструкцій з контактним та дистантним повторами (близько 380 карток).

Наукова новизна дипломної роботи полягає в тому, що в ній уперше в українському мовознавстві на матеріалі поезії А. І. Браеску здійснено системне дослідження особливостей фонетичного, лексичного й синтаксичного повтору; з'ясовано їхню типологію; охарактеризовано функціонально-стилістичні й комунікативно-прагматичні особливості.

Практичне значення роботи. Матеріали дослідження можуть бути використані у практиці викладання освітніх компонент «Стилістика», «Лінгвопоетика», «Лінгвістичний аналіз художнього тексту», «Комунікативна лінгвістика» у закладах вищої освіти, у створенні спецкурсів з проблем стилістики та лінгвістичного аналізу тексту, у підготовці студентами філологічних спеціальностей курсових і дипломних робіт, а також на уроках української мови в старших класах закладів загальної середньої освіти.

Апробація результатів роботи. Основні положення й результати дослідження доповідалися й обговорювалися на наукових конференціях студентів і магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка за підсумками НДР у 2022-2023, 2023-2024 навчальних

роках; на Всеукраїнській науковій конференції «Вербальні культурні коди сучасної української мови» у 2023 році.

Обсяг і структура дипломної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури, списку використаних джерел. Основний текст викладено на 76 сторінках, загальний обсяг роботи – 82 сторінки.

ВИСНОВКИ

Художній дискурс – складний, багатогранний сплав, який акумулює все багатство національної мови. Використання мовних засобів у художньому мовленні зумовлене його призначенням – образно відтворювати дійсність, змальовувати життя через образи, втілені в слові. Для досягнення цієї мети у кожного майстра пера є власна система художніх методів і прийомів, які допомагають не лише реалізувати авторський задум, а й естетично його оформити відповідно до стилю і жанру. Як показали наші спостереження, серед художніх прийомів досить популярним є повтор.

Поняття повтору в сучасній лінгвістиці досить широке і багатоаспектне. Якщо раніше цей прийом досліджували переважно стилісти, то сьогодні він є актуальним у текстознавстві, комунікативній лінгвістиці, прагматиці, стилістиці, поетиці та ін. В основі повтору лежить повне чи часткове дублювання вербальних засобів майже усіх рівнів мовної системи (звуків, морфем, слів, словосполучень, речень) у межах одного висловлення чи повідомлення з конкретною метою. Такий спосіб подання інформації суперечить законам логіки, тому в мовознавстві ставлення до нього не однозначне. Одні дослідники визначають позитивну навантагу повтору, і розглядають його як засіб: 1) когезії тексту; 2) римобудівельний (у віршованому тексті); 3) естетичного оформлення висловлення; 3) автокорекції змісту; 4) темо-рематичної організації повідомлення; 5) емоційно-експресивний; 6) нетрадиційної номінації тощо. Негативний зміст повтору пов'язують із явищем надлишковості інформації, що засмічує повідомлення, робить його складним для сприймання. У своєму дослідженні ми розглядаємо повтор як художній прийом, що полягає у навмисному порушенні правил логічної побудови висловлення шляхом дублювання тих

чи тих мовних засобів із стилістичною і (або) комунікативно-прагматичною метою.

Багатоаспектність повторів спостерігаємо у їх класифікації. Тривалий час стилісти визначали лише окремі типи повторів, що відбито в усіх наявних підручниках зі стилістики. У своїй роботі на основі аналізу різних систематизацій повторів ми пропонуємо узагальнену їх класифікацію. За основу ми взяли ті рівні мовної системи, до яких належать більшість повторюваних засобів: фонетичний, лексичний, синтаксичний, місце цих засобів у слові, реченні, тексті та функціональну навантагу. До фонетичних відносимо повтори звуків, звукосполук у межах висловлення чи тексту та розрізняємо такі їх типи: звукову анафору, звукову епіфору (різновидом якої є рима), алітерацію, асонанс, повторюване звуконаслідування. До лексичних зараховуємо повтори, засновані на дублюванні повнозначних слів. З одного боку беремо до уваги їхню граматичну природу, відповідно розрізняємо: іменникові, прикметникові, займенникові, числівникові, дієслівні, прислівникові повтори. З другого – місце повтору: лексична анафора, лексична епіфора, лексична анепіфора (кільце), лексична епанафора. До окремих типів лексичних повторів відносимо плеоназм, тавтологію, ампліфікацію, градацію, тому що їхня природа пов'язана із способом вираження змісту. Як типи синтаксичних повторів розглядаємо повторення словосполучень, частин (уривків) речень, цілих речень, строфи, що формують: синтаксичну анафору, епіфору, анепіфору, епанафору, рефрен тощо. Як окремий тип синтаксичного повтору розглядаємо полісиндетон, до якого відносимо: повтор прийменників, сполучників, часток. Хоча за природою полісиндетон є словесним повтором, але граматичне значення службових частин мови розкривається лише у конкретному реченні. Повтор сполучників часто супроводжується явищем синтаксичного паралелізму.

Фонетичні, лексичні, синтаксичні повтори можуть бути: за способом розміщення повторюваних одиниць у тексті – контактними, суміжними,

дистантними; за повнотою дублювання – повними, частковими; за частотою повторень – подвійними, потрійними тощо.

Повтори трапляються в усіх стилях сучасної української мови, та найвиразніше їхня навантага розривається в художньому мовленні, де виконують низку функцій: 1) номінативну – є нетрадиційним засобом називання естетично опрацьованої дійсності; 2) текстотвірну – забезпечують смислову зв'язність тексту; 3) акцентуаційну – маркують найбільш важливий зміст; 4) емоційно-експресивну – допомагають виразити почуття, психічний стан, настрій; 5) задають темп, ритм повідомлення; 6) композиційну – маркують початок і закінчення думки, мікротеми, повідомлення; 7) зображально-виражальну – допомагають формувати художній образ тощо. Однак у конкретному авторському дискурсі їх функціональне тло залежить від індивідуальної письменницької манери.

Під час аналізу збірки поезій А. І. Браеску «Зупинені хвилини», що побачила світ у 2011 році, ми визначили велику кількість фонетичних, лексичних та синтаксичних повторів, які слугують виразними індивідуально-авторськими засобами поетичного мовлення. Особливістю художнього інструментарію автора на фонетичному рівні є наявність як простих фонетичних повторів (анафори, епіфори, алітерації, асонансу, звуконаслідування), так і складних інтегративних поєднань (анепіфори, анафори з алітерацією; епіфори з асонансом; анафори з епіфорою та асонансом), що додають його поетичним рядкам особливої виразності. У аналізованих поезіях фонетичний повтор виконує такі функції: 1) є вдалим композиційним засобом; 2) надає віршові особливої милозвучності, музичності; 3) акцентує увагу на найбільш важливих для автора частинах повідомлення; 4) маркує смислову домінанту, що є наскрізним образом вірша; 5) створює відповідний звуковий малюнок; 6) додає експресії та емоційності поетичним рядкам; 7) дозволяє у нетрадиційний спосіб донести зміст авторського художнього задуму.

Досить поширеними у аналізованому поетичному дискурсі є контактні й дистантні, повні й часткові лексичні повтори, серед яких найтипівіші іменникові, дієслівні, менше потрапляємо на прикметникові, займенникові, прислівникові повтори. А. Браеску вживає лексичні повтори як засіб: 1) увиразнення авторського дискурсу; 2) для надання ясності висловленню; 3) маркування поетичного образу; 4) передавання монотонності й одноманітності (новаторство автора полягає у тому, що часто для уникнення цих ознак від майстерно використовує граматичні категорії та форми слів); 5) нарощування динамічності, емоційності експресії тощо; 6) називання повторюваної чи тривалої дії; 7) уповільнення повідомлення; 8) зв'язку речень у тексті поезії; 9) ритмо-мелодійної організації строфи.

Своєрідним авторським прийомом А. Браеску є такі види синтаксичного повтору як: полісиндетон; анафора, епіфора, анепіфора, епанафора чи їх поєднання, що організовані на основі повторення синтаксичних одиниць (речень, предикативних частин, синтагм, словосполучень, звертань тощо), рефрен. Ці стилістичні прийоми автор використовує: 1) для формування ритмомелодики; 2) як емоційно-оцінний та експресивний засіб; 3) для актуалізації частини повідомлення; 4) для стилізації мовлення; 5) щоб в оригінальний спосіб висловити всі людські й власні надії, виспівати і смуток, і радість, і вимріяні сподівання. Поширені дистантний і контактний синтаксичні повтори, що виявляють неоднаковий ступінь виразності. У випадку контактного розташування повторюваних синтаксичних одиниць помітно наростає експресивність. Дистантний синтаксичний повтор усуває розрив семантичних зв'язків між дистантно розташованими елементами. Він охоплює весь текст, об'єднуючи великі його частини, виконує текстотвірну функцію, забезпечує зв'язок з провідною темою твору, а лексичний повтор макроконтексту сприяє виділенню окремої ізольованої частини тексту.

Цікавою та різнонаправленою може бути робота з вивчення повтору на уроках української мови в 10-11 класах закладів загальної середньої освіти,

зокрема на матеріалі поетичного дискурсу А. Браеску. Ми запропонували низку вправ і завдань, які учитель може використовувати під час вивчення низки тем: лексичного значення слова та його залежності від контексту, лексичних помилок, ступенів порівняння прикметників та прислівників, синтаксичних норм. Запропоновані вправи зорієнтовані на використання різних методів навчання мови: спостереження, лінгвістичного аналізу, мовного моделювання тощо, що дозволять урізноманітнити роботу старшокласників під час формування мовної компетентності на уроках української мови.

Перспективним для дослідження вважаємо вивчення функцій повторів у інших стилях сучасної української мови, а також в авторських текстах, що репрезентують новітню українську літературу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алефіренко М. Ф. Питання лінгвістичного аналізу внутрішньої структури компаративних фразеологізмів. *Мовознавство*. 1977. № 5. С. 75-82.
2. Алефіренко М. Ф. Лексико-фразеологічні засоби художньо-образної системи поеми І. П. Котляревського «Енеїда». *Творчість Івана Котляревського в контексті сучасної філології*. Київ: Наукова думка, 1990. С. 61-81.
3. Атрошенко Г. І. Акцентована вокалізація в системі експресивних засобів дитячого фольклору (на матеріалі колискових пісень). *Сучасні тенденції у літературознавчій підготовці вчителів-словесників* : збірник наукових праць Мелітопольського державного педагогічного університету / відп. ред. Л.Я. Деркаль. Київ : Твім Інтер, 2001. С. 79-85.
4. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови: навч. посібник . Львів: Світ, 2003. 432 с.
5. Баранник Д. Х. Про один актуальний спосіб синтаксичної номінації. *Мовознавство*. 2006. №2–3. С.50–54.
6. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ : ВЦ «Академія», 2004. 344 с.
7. Білавич Г. Основи риторики і красномовства. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2020. 211 с.
8. Беценко Т. Стилістичні функції тавтології в народних думах. *Вісник Львів. ун-ту. Серія філол.* 2004. Вип. 34. Ч. II. С. 244-24816.

9. Бублейник В. Л. Особливості художнього мовлення : навчальний посібник зі спецкурсу. Луцьк: Вежа, 2000. 177 с.
10. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. Київ : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2003. 1440 с.
11. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика української мови : навчальний посібник . Вид. 3-є. Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. 254 с.
12. Волянська Ю. Типологічні різновиди повтору в сучасній думці. Лінгвістичні студії. 2010. Випуск 21. С. 188-191.
13. Ганич Д. І. , Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985. 360 с.
14. Голянич М.І. Внутрішня форма слова і дискурс : [монографія]. Івано-Франківськ : Вид.-дизайнерський відділ ЦПП Прикарпатського нац. ун-ту імені В. Стефаника, 2008. 296 с.
15. Гуйванюк Н. В. Слово – Речення – Текст: вибрані праці. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. 664 с.
16. Дзюбак Н.М. Неповне речення: комунікативний, семантичний і формально-синтаксичний аспекти : Монографія. Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д.Г., 2011. 184 с.
17. Домбровський В. Українська стилістика і ритміка. Українська поезика. Дрогобич: Відродження, 2008. 448 с.
18. Дудик П. С. Стилістика української мови. Київ : ВЦ «Академія», 2005. 368 с.
19. Єрмоленко С. Я. Нариси з української словесності: стилістика та культура мови. Київ : Довіра, 1999. 431 с.
20. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту : навчальний посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 264 с.
21. Жук Т. В. Лексичний та синтаксичний повтор в українській народній творчості (на матеріалі українських народних казок) : автореф. дис.

на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Київ : Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2005. 18 с.

22. Загнітко А. П. Лінгвістика тексту: Теорія і практикум. Науково-навчальний посібник. Донецьк: ДонНУ, 2006. 289 с.

23. Загнітко А. П. Основи українського теоретичного синтаксису : Ч.1. Горлівка: ГДПШМ, 2004. 228 с.

24. Загнітко А. П. Основи українського теоретичного синтаксису : Ч.2. Горлівка: ГДПШМ, 2005. 213 с.

25. Загнітко А.П. Основи українського теоретичного синтаксису : Ч.3. Горлівка: ГДПШМ, 2006. 312 с.

26. Івкова Н. М. Структурно-семантичні різновиди лексичного повтору в публіцистичному тексті. *Вісник львівського університету. Серія : Філологічна*. Львів, 2004. Вип. 34. Ч.ІІ. С. 284-289.

27. Івкова Н. М. Фігури експресивного синтаксису в сучасній публіцистичній літературі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова». Харків, 2007. 22 с.

28. Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови : навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2007. 398 с.

29. Коваль А. П. Практична стилістика сучасної української мови. Київ : Вища школа, 1987. 351 с.

30. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : навчальний посібник. Київ : Знання, 2008. 423 с.

31. Літературознавча енциклопедія: У 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 1. 608 с.

32. Маліновський Е.Ф. Функціонування простого контактного повтору в сучасному англomовному дискурсі: автореф. дис. канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови». Харків : Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна., 2006. 20 с.

33. Мацько Л. І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови: підручник / за ред. Л. І. Мацько. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
34. Мойсієнко А. Стилїстичні функції повтору в поезії Тараса Шевченка. [Електронний ресурс]. URL : <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine46-47-2.pdf>
35. Огринчук О. П. Стилїстично-виражальні особливості дієслівних повторів в індивідуально-авторській мові (на матеріалі віршових текстів М. Бажана та І. Драча). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія* : збірник наукових праць. Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2015. № 15. Т. 1. С. 54-56.
36. Пентиліук М.І. Актуальні проблеми української лінгводидактики в дослідженнях учених-методистів. *Дивослово : Укр. мова і л-ра в навч. закладах*. 2016. N 9. С. 2-5.
37. Плющ М. Я. Експресивно-оцінне значення повтору. *Культура слова*. Київ : Наукова думка, 1981. Випуск 20. С. 43-46.
38. Плющ М. Я. Художній прийом повтору у мовленнєвій структурі поеми «Сон» Т. Шевченка. *Словоформа у семантично елементарному та ускладненому реченні*. Вибрані праці. Вид. 2-ге, доповнене. Київ : Вид. НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. С. 338-339.
39. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000. 244 с.
40. Пришляк Л. Б. Повтор як синтаксичний засіб у поетичному мовленні Миколи Вінграновського. *Лінгвістичні студії: збірник наукових праць*. Донецьк: ДонДУ, 2000. Випуск 5. С.156-162.
41. Пришляк Л. Б. Функціонування синтаксичних конструкцій з повтором у поетичному мовленні Ліни Костенко. *Лінгвістичні студії: збірник наукових праць* / відп. ред. А. П. Загнітко. Донецьк, 1999. Випуск 5. С. 162-164.

42. Рижко Р. Л. Повтор як семантико-стилістична домінанта в українській поезії кінця XX – початку XX століття. [Електронний ресурс]. URL : [www.nbuv.gov.ua / portal / soc_gum / Nz / Fil / 2009_86 / statti / 35.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nz/Fil/2009_86/statti/35.pdf)
43. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: Термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля, 2006. 716 с.
44. Соколова І. В. Прагматико-комунікативні характеристики категорії повтору в текстах-анонсах : автореф. дис. канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови». Харків : Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, 2002. 19 с.
45. Стилістика української мови: навчально-методичний посібник / [упорядники: А. С. Попович, Л. М. Марчук ; за ред. А. С. Попович]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. 172 с.
46. Сучасна українська мова: Синтаксис: підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева та ін. ; за ред. А. К. Мойсієнка ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: Знання, 2013. 238 с.
47. Сучасна українська літературна мова : стилістика / за заг. ред. акад. АН УРСР І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1973. 588 с.
48. Ткаченко А. О. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: [підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів] / Анатолій Олександрович Ткаченко. 2-ге вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. 448 с.
49. Тараненко О. О. Повтор. *Українська мова: енциклопедія* / [редкол. Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін.]. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. С. 459.
50. Теорія літератури: підручник / за ред. О. Галича. 2-ге вид. Київ : Либідь, 2005. 488 с.
51. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства): підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних

закладів. 2-е вид., випр. і доп. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2003. 448 с.

52. Українська мова: енциклопедія / [редкол. Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін.]. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.

53. Чередниченко І. Г. Нариси з загальної стилістики сучасної української мови. Київ : Радянська школа, 1962. 450 с.

54. Шевченко І. С. Комунікативні та когнітивні проблеми дискурсу. Харків: Константа, 2001. 226 с.

55. Шелехова Г. Формування мовної особистості як умова мовленнєвого розвитку учнів основної школи на уроках української мови. *Рідне слово в етнокультурному вимірі*. 2013. С. 543-552

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Браеску А.І. Зупинені хвилини. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Мошинський В. С., 2011. 222 с.